

Onkologická prevence

3.10.2023 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Screeningové programy se zaměřují na prevenci nádorů děložního hrdla, prevenci nádorů prsu, prevenci nádorů tlustého střeva a konečníku (kolorekta). Od 1. 1. 2022 je také spuštěn populační pilotní program časného zachytu karcinomu plic. Tyto programy navazují na preventivní prohlídky u praktického lékaře a gynekologa.

Screening nádorů děložního hrdla

Jedenkrát ročně má každá žena starší 15 let nárok na preventivní gynekologickou prohlídku, která je hrazená z veřejného zdravotního pojištění. Kromě klinických a jiných vyšetření v rámci této prohlídky provede gynekolog prostřednictvím cytologického vyšetření stěr z děložního hrdla, který následně zasílá k vyšetření do screeningové laboratoře.

U žen ve věku 35 a 45 let se provádí také screeningový test na přítomnost HPV v cervikálním stěru. Možnost podstoupení testu pro ženy v jiné věkové kategorii je také možné, avšak tyto testy nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění a ženy si je mohou uhradit v případě zájmu samy.

Screening nádorů prsu

Mamografické vyšetření je z veřejného zdravotního pojištění hrazeno všem ženám od 45 let, a to 1x za dva roky. Na mamografické vyšetření odesílá ženu zpravidla registrující praktický lékař nebo registrující gynekolog. Samotné mamografické vyšetření pak provádí ve specializovaném screeningovém mamografickém pracovišti.

Screening kolorekta

Pojištěnci ve věku od 50 do 55 let mají z veřejného zdravotního pojištění hrazený test na okultní krvácení do stolice (TOKS) 1x ročně, pojištěnci od 55 let jednou za dva roky. Tento test může provádět přímo ve své ordinaci registrující poskytovatel primární péče (praktický lékař, gynekolog). Pokud nedisponuje registrující poskytovatel příslušným přístrojem, může odeslat vzorek pro provedení TOKS do laboratoře. TOKS je možné nahradit screeningovou kolonoskopií provedenou v akreditovaných pracovištích 1x za 10 let. Screeningové kolonoskopické vyšetření může indikovat pojištěnci praktický lékař, resp. gynekolog. Screeningové kolonoskopické vyšetření je taktéž indikováno v případě pozitivního výsledku TOKS.

Screening plic - pilotní projekt

V rámci pilotního projektu programu časného zachytu karcinomu plic se mohou nechat vyšetřit současní i bývalí silní kuřáci ve věku 55 až 74 let (tzn. že kouřili 20 cigaret denně po dobu alespoň 20 let). Indikovat pacienta k vyšetření (pomocí nízkodávkového CT) na akreditovaném pracovišti může praktický lékař či pneumolog.

Kde takové vyšetření provedou?

Veškerá screeningová vyšetření, která jsou pacientovi indikována (tzn. pacient patří do dané věkové kategorie, případně má k vyšetření doporučení od svého praktického lékaře, gynekologa apod.), **jsou hrazena z veřejného zdravotního pojištění**. Jako vždy je nutné, aby **byla provedena ve smluvním zdravotnickém zařízení**, tzn. v zařízení, které má smlouvu se zdravotní pojišťovnou pacienta.

Přišel mi dopis od VZP

VZP od roku 2014 zasílá svým klientům zvací dopis na screeningová vyšetření nádorů prsu, kolorekta, děložního hrdla. **Cílem projektu tohoto adresného zvaní je oslovit ty pojištěnce, kteří mají na screeningová vyšetření nárok a zanedbávají je a opakovaně se jich neúčastní.** VZP ročně pošle několik set tisíc takový dopisů, kde své klienty upozorňuje na důležitost prevence a vyzývá je k účasti na vyšetření.

Příspěvky z fondu prevence

VZP své klienty odměňuje za účast na screeningových vyšetřeních speciálním bonusem. Klientům nad 18 let, kteří se zúčastnili v posledních 24 měsících alespoň jednoho z vyšetření v rámci screeningových programů (screening nádorů prsu, kolorekta, děložního hrdla, plic), **odmění VZP příspěvkem 1 000 Kč. Ten mohou využít dle svého uvážení na rehabilitační a rekondiční aktivity, např. na masáž, pobyt v solné jeskyni, jógu, plavání atd.** Od ledna 2024 VZP příspěvek dokonce zdvojnásobí, v příštím roce bude u VZP tento bonus činit 2 000 korun.

Další příspěvky podporující onkologickou prevenci

- **3 000 Kč** na komplexní onkologickou prohlídku – tu lze absolvovat po objednání v jednom z Komplexních onkologických center, není potřeba doporučení od praktického lékaře, o příspěvek mohou žádat pojištěnci starší 35 let
- **500 Kč** na preventivní vyšetření kožních znamének dermatoskopem - příspěvek mohou čerpat děti i dospělí
- **500 Kč** na ultrazvukové vyšetření prsou - příspěvek je určen dospělým pojištěncům (od 18 let), kteří nemají vyšetření hrazeno z veřejného zdravotního pojištění
- **1 000 Kč** na odvykání kouření na příslušné léčivé přípravky předepsané lékařem nebo na volně prodejné léčivé přípravky zakoupené v lékárně (*pozn. od 01/ 2024 tento příspěvek 2 500,-*)

VZP nemá zaveden žádný limit pro čerpání příspěvků na jednoho klienta, příspěvky a benefity tak lze volně kombinovat a sčítat, dle potřeby a výběru každého. Podrobnosti a podmínky čerpání jsou uvedeny u jednotlivých příspěvků na webu VZP v sekci Výhody a příspěvky.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/onkologicka-prevence>